

ABONAMENTELE

Pentru Sibiuu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{2}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{2}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{4}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni

Înălta vizită
la București.

XII.

Articol final.

Să resumăm cele până acum zise, în mai puține cuvinte, pentru a avea o idee generală asupra chipului cum privim și judecăm noi vizita Monarchului nostru în România, consecințele ei politice în general și în special consecințele ce ar trebui să le aibă pentru noi Românii din Transilvania și Ungaria o alianță a României cu monarhia noastră.

În politica popoarelor slave din Balcani s'a făcut o schimbare de direcție cunoscută astăzi tuturor. Monarhia noastră a pierdut din influența sa și în aceeași măsură diplomația rusă a câștigat. Bulgaria, Serbia și Muntenegru se pot considera ca și unite într-o acțiune comună, — se vorbește chiar de o confederațiune a lor, — recunoscând pe Rusia de protectoare.

Această alianță nu e trecătoare și nu se poate spera într-o eventuală revenire la altă direcție. Evenimente mari par a se apropia cu pași repezi. Atitudinea ce o observă statele slave din Balcani de o vreme încoace se înfăptușează ca o pozițiune ce ele vor să ocupe în desfășurarea acestor evenimente. Ear' ceea-ce face forța acestei politice e faptul incontestabil că ea e populară.

Dacă ar fi să stabilim responsabilitățile pentru acest eșec al politice noastre externe în Balcani, am vedea că Maghiarii au o bună parte din »merit« în sarcina lor. Cu șovinismul și cu înfumurarea lor, — două boale incurabile de care sufer, — ei au provocat și au jicnit adânc sentimentele cele mai delicate ale popoarelor din Balcani, care trăiau în bune raporturi cu noi și poate-că nici nu s'ar fi gândit să iee atitudine ostilă nouă.

Nu e însă vorba de stabilit responsabilitățile, ci de constatat faptele. Și e un fapt că echilibrul de puteri, căruia datorim pacea Europei de un pătrar de secol încoace, s'a sdruccinat prin alipirea statelor din Balcani la politica Rusiei și a Franciei. Tot așa e un fapt

că tripla alianță simte nevoia restabilirii celui echilibrul, pentru-ca pacea continentului să fie mai departe asigurată. Și e un fapt în sfârșit, că elementul care poate restabili acest echilibru e numai România.

Acțiunea, după părerea noastră, înțelesul și importanța politică a vizitei Monarchului nostru la curtea regală a României.

Apropierea formală și hotărâtă a României la politica puterilor centrale și pășirea ei mână în mână alături de monarhia noastră proteje, într-adevăr, interesele cele mai scumpe, de conservare și de treptată desvoltare ale regatului vecin. E tot atât de adevărat însă, că o asemenea alianță e o necesitate politică de întâia ordine pentru monarhia noastră, a căreia politică în Orient a suferit o simțitoare înfrângere, care ar pute să aibă în viitor consecințe deasastroase pentru ea.

România aduce triplei alianțe și în special monarhiei noastre o considerabilă întărire, o putere de respectat. Fără a ne mai referi la desvoltarea sa economică și culturală, regatul român reprezintă, din punctul de vedere militar, o forță care poate fi decisivă într-un moment dat; el poate pune, la nevoie, pe picior de războiu 300.000 de oameni și posedă niște fortificațiuni, atât naturale, cât și artificiale, care îndoiesc puterile sale.

Natural însă, că România nu se poate da nimărui legată de mâni și de picioare, fără de nici o garanție și fără de nici un avantaj. Și Regele României și oamenii politici din București cunosc valoarea țerii lor și puterea ce ea reprezintă. Ei își dau de asemenea socoteală, că împregiurările fac cu atât mai prețioasă și cu atât mai de solicitat o asemenea putere. Ei vor căuta prin urmare să utilizeze evenimentele în interesul țerii lor, în interesul neamului lor.

Care e interesul cel mai scump al României? Acela ca neamul românesc, ori-unde s'ar găsi împrăștiat, să nu fie desființat, să nu fie desnaționalizat. Existența regatului român e strins legată de existența neamului românesc.

Dar' tocmai aci se arată punctul delicat al afacerii. Maghiarii, — vecinii Maghiarii! — au înveninat și raporturile cu România prin politica ce ei o observă față de noi, Românii din

Transilvania și Ungaria, politică la capătul căreia se vede lămurit scopul ei final: desnaționalizarea, maghiarizarea noastră.

În asemenea condițiuni, cu disprețul sentimentelor sale cele mai scumpe și cu primejdierea intereselor sale cele mai vitale, România nu poate merge alături de Maghiarii, și cetățenii sei nu pot face sacrificiul de avere și de viață ce li-s'ar cere odată și odată. Ear' dacă totuși o alianță s'ar încheia, o alianță după care Românii ar trebui să meargă alături de dușmanii cei mai răi ai neamului lor, ea n'ar fi populară nici în România, nici între milioanele de Români din Transilvania și Ungaria. Soldații români, atât cei de dincoace cât și cei de dincolo de Carpați, n'ar lupta cu »credință și cu entuziasm într-un viitor războiu.

Acest lucru îl știu bărbaii politici din România; în special dl Dim. Sturdza, actualul prim-ministru al regatului vecin, îl știe foarte bine și l'a spus destul de lămurit chiar în parlamentul țerii.

Folosita la ceva conflictul dintre Maghiari și Serbi dela închinarea steagului sârbesc la sârbările din Budapesta? Nu! El ne-a înstrăinat numai simpatia și alianța unui popor. Folosita la ceva conflictul permanent dintre Maghiari și Români? Nu! El va fi numai spre dauna intereselor bine înțelese ale patriei. Nedreptătim, umilim și sărăcim o populație totdeauna credincioasă țerii și Domnitorului, o populație harnică, muncitoare și totdeauna gata la jertfă pentru propășirea și apărarea patriei comune; ear' pe de altă parte ne isolăm de toți acei cu cari avem interese comune și îngreuiem dacă nu facem imposibilă, o conlucrare cu acești amici firești ai noștri la o operă de pace, de care și unii și alții avem nevoie.

Prin urmare, ce trebuie să se aibă în vedere la alianța dintre România și monarhia noastră, pentru-ca să se poată aștepta dela ea rezultatele ce se speră? Un lucru foarte simplu: să se pună frâu Maghiarilor în apucăturile lor de prigonire, de desființare și de maghiarizare forțată a popoarelor din Ungaria; în special Românii să li-se respecte drepturile și să li-se garanteze libera desvoltare națională, fără de care pace și înțelegere nu poate să fie.

Dacă dl Sturdza va reuși să obțină acest rezultat, se va pune de acord cu trecutul seu și Românii îi vor fi recunoscători. Dar' noi ne îndoiim, cunoscând pe de o parte încăpăținarea Maghiarilor în șovinismul lor ridicol și provocător, cunoscând »ideea« lor de a exista ca stat național maghiar, cunoscând convingerea ce au, că nu pot realiza acest vis al lor, fără a desnaționaliza și maghiariza prin ori-ce mijloace popoarele nemaghiare din Ungaria și văzând pe de altă parte dispozițiile lor din ultimele timpuri și actele de volnicie ce sevrșesc în fiecare zi și care numai de pace și împăcare nu ne spun nimic.

La București se afirmă, — și simțământul și cunoștințele noastre ne spun că *prea mult* se afirmă, — dorința unei sincere împăcări a Românilor cu Maghiarii și unei comune conlucrări în viitor între aceste două popoare; — la Budapesta nici nu vor să audă de așa ceva.

Eată pentru-ce ne îndoiim de un rezultat favorabil nouă în tratările ce vor urma între România și Austro-Ungaria; — dar' cât de mult am dori să ne înșelăm!

În tot cazul, pentru a pute spera cel puțin, în așteptarea faptelor, un lucru trebuie să-l spunem: că ne trebuie caractere de fer, de stăncă, pentru-ca să ducem la bun liman aceste interese scumpe și vitale ale neamului nostru.

Nu putem încheia mai bine aceste articole, decât însușindu-ne cuvintele cu care dl Dim. Sturdza își încheia la 10 Decemvrie 1894 discursul seu dela senat:

»Datoria noastră este, — cât vom avea un cap de gândit, cât vom avea o inimă de simțit, cât vom avea o voce de vorbit, — chestiunea națională să fie cea dintâi cea mai mare și cea mai principală a noastră preocupare«.

Sibiuu, 11 Septemvrie n.

Conferența dlui Roberto Fava.

Primim două ziare italiene, cari aduc lungi și simpatice articole despre conferența, pe care dl Roberto Fava a ținut-o în Roma.

Este *Il Faro Romagnolo* din Ravenna, care intercalează în articol un lung resumat al conferenței, și *Il Veneto* din Padova, care sub titlul »Maghiari e Rumeni« publică

o lungă corespondență din Roma, în care se resumează detaliat întreaga conferență.

Publicând această corespondență redacțiunea ziarului salută pe dl Fava și promite cetitorilor corespondențe regulate din București (dela dl Fava) asupra »poporului frate« al Românilor.

O lămurire.

Dl Ioan Moța, redactor la »R. Orăștiei«, scrie sub titlul de mai sus, în chestiunea fondului colectat pentru monumentul lui Iancu. Citând ceea-ce am citat noi din broșura lui Slavici »Tribuna și Tribuniști« referitor la întrebarea »Unde-i fondul lui Iancu?«, dl Moța zice:

»Lucru hotărât, prin citatele de mai sus, dar' mai ales prin observarea sa, »Tribuna« aruncă bănuiele urite asupra celor ce au administrat și administrează fondul din vorbă.

În fața acestei chestii gingașe, subscribii țin să dau o mică lămurire.

Acea »altă persoană« la care se afla fondul pe vremea când s'a dat sentința de confiscare, și dela care, după spusa dlui Slavici, »guvernul maghiar nu poate să sechestreze nimic«, — *sunt eu*. (! R. »Trib.«).

Și fiindcă din vorbele »Tribunei« respiră temerea, că doară nici nația românească n'ar pute, când ar fi la adeică, să scoată banii dela aceeași persoană, dela care guvernul unguresc »n'are ce să sechestreze«, trebuie să dau din parte-mi lămurirea, că eu la plecarea din Sibiu, în Octomvrie anul trecut, am lăsat ear' în seama dlui Liviu Albini întreg fondul cu toate documentele aparținătoare lui.

În acest înțeles am făcut declarație și la primăria din Sibiuu, înștiințându-o despre depărtarea mea.

Astfel de atunci și până acum dl Liviu Albini e earăși singur administratorul fondului, și d-sa va da, negreșit, lămuririle de lipsă.

»Tribuna« să fie dar' liniștită, căci faptul că dela acea »altă persoană« la care se afla fondul pe când s'a dat ordinul de confiscare, guvernul n'ar fi având ce confiscă, nu constituie nici o primejdie pentru ființa ori viitorul celui fond, ne mai având eu, acea »altă persoană«, în administrare numitul fond«.

La aceste ținem să facem și noi o mică lămurire. Mai întâiu noi n'am avut intențiunea de a bănui pe nime, cu atât mai puțin pe domnul Moța, ci am vrut să lămurim pe acei domni (între cari e și dl Moța!), cari credeau, că fondul lui Iancu, adică acele 4000 fl, s'ar afla în administrarea societății noastre »Tipografia«.

FOIȚA »TRIBUNEI«.

Din pășaniile mele.

— Comparație la pășaniile lui Purice. —

Dl Dr. Purice a descris foarte fidel cultura și greseliile noastre. Îi gratulez! Are însă un defect causeria d-sale — (Mă rog să nu nitați: e vorba de paiu!), adică dl causer vorbeste cu atâta (incusatie) despre paișul din ochii noștri, a fetelor române, a iubitelor lor soții viitoare, încât te miri, și tace ca piticul despre păiocol mare, ba chiar despre grinda din ochii domnielor sale, a iubitelor noștri soți viitori.

Eu, stimați lectori, voui complenit acest defect, de cumva plăcuta mea foie »Tribuna« îmi va da un pic de spațiu sub linie.

Vedeți, cât sunt de îndrăzneată?! Când eu, eu, care în veci nici măcar în restimp de un moment n'am învțat pianul — o găsă — oh! — dela sate am curajul de-a lua peana în mână și încă plane! pentru a eui-para defectul unei causerii scrise de un domn doctor cum e dl Dr. Purice. Mare cutezanță! Într'adevăr! Și vedeți, eu o voui comite. *Deo adjuvante!*

Ear' domnia-voastră, respectații noștri soți viitori, faceți după plac: Aveți dreptul de-a nu-mi cetai sau — *s'il vous plait messieurs* — (scriu și câte un cuvânt francez să fi — mă rog — efectul mai adănc!) de a-mi cetai descrierea ce urmează;

Pe tren.

Într'un couper de clasa II. ședeam deja doi domni tineri: despre cari mai târziu știui, că unul e domnul Gurgoi, ear' celălalt domnul Grumaz; ambii doctori — de sine se înțelege! — și ficiori de popă.

(Cum intrai amândoi tăsură).

Gurgoi (după câteva momente — cu impertinență, cotind pe amical seu): Mă, aceasta e o roză din Hebron.

Grumaz: De unde deduci?

Gurgoi: Vezi, are păr roșu și ochi negri, ca cele mai multe Jidovoaiice.

Grumaz: Nu face nimic — totuși e mai mult decât o fată de popă de-ai noștri (cu grabă) Apropo! acum îmi vine 'n minte: azi m'am întâlnit în Sătmăr cu domnișoara Ujfalusy, (cu emfază) n'a fi cunoscut-o de nu mă agrăia dînsa, (cu accentul scandalisării). Închipueșteți, (ride, prospicia ca o fată de popă dela sate!! (ride, Gurgoi îl acompaniază: rid ambii cu hohot).

Gurgoi (cu compătimire): Totuși, de cugetă omul, cu puțin trebuie să se îndestulească un teolog.

Grumaz (cu ponderositate): O! las' frate, o gască de aceea e prea, prea destul pentru un teolog! Da ei cine sînt? Tot cei mai slabi studenți merg la teologie; încă și dintr'aceștia, care are cătuși de puțin ambiție nu să face popă.

Gurgoi: Și totuși, precum se vede, să simțesc destul de bine în revereandă: toată vara dansează.

Grumaz (cu batjocură): Da, sigur: văzând că și ei au ajuns ceva sînt îndestuliți, ba să simțesc chiar atât de fericiti, încât mai

nu s'ar din revereandă, vreau să zic: din piele. Și poimăas vor arangia o petrecere cu dans în comuna Buzeni.

Gurgoi (cu vioiciune): Să mergem și noi, frate!

Grumaz (mirat): Vai! Unde cugeti? Cu cine o să ne întâlnim acolo?! Sigur cu niște fete de popă, cari pe lângă toată sărăcia lor sînt și proaste! Spune tu, n'ue așa?! Gurgoi: Ba da, însă cel puțin ne vom amusa de prostiile ce o să le facă și vorbecască.

Grumaz (cam moros strîmbînd nasul): Crede-mă, frate, nu merită osteneala; poți cugeta, că și prostiile lor sînt atât de miserabile și primitive, încât nici a ride nu-ți vine de ele. (În ton indiferent): Altcum de ai tu așa mare voe de mers, du-te!

Gurgoi (cu o privire rugătoare): Ei, frate, vino și tu!

Grumaz (cu suris): Bine, voui merge, dar' numai și numai pentru voia ta. Poți cugeta, că n'o să-mi fac osteneală pentru prostiile găștelor, cari o să se afle acolo.

Gurgoi: Mulțam! Ne vom îngriji noi ca să ne amusăm brilliant!

Grumaz: Apoi bine! (Trenul se opri și eu mă coborîi).

La petrecere.

Petrecerea se începuse deja de două ore; avea public numeros.

Fetele erau îmbrăcate simplu, dar' cu gust.

Lângă mine vindea pîtrângei amica mea Treza, flica unui preot foarte sîrman.

Ea nu dansase încă nici măcar un dans, de oare-ce teologii să îmbulzeau pe

lângă o fată de cantor (dascăl), despre care se zice că o să aibă zestre, cel puțin 10—20 mii coroane. Ear' cei-ce nu încăpeau la asta, să îmbulzeau pe lângă o fată de birjar, care încă avea câteva miiuțe.

Gurgoi și Grumaz erau de față. Chiar cu acelea îmbrăcăminte cu cari îi văzusei în tren. Să plimbau de braț fumând grozav.

Polca începă. Ear' ei șoptindu-și ceva să despărțiră. Gurgoi veni de-a dreptul la Treza și cu țigara în gură, cu pălăria pe cap făcu înaintea ei un compliment comic, apoi își scoase țigara dintre dinți, ca să poată vorbi.

Gurgoi (fără ca cel puțin să-și spună numele. Întrecut): Să am onoare la polcă. (Ea se scoală; el își bagă ear' țigara în gură, apoi o prinde la dans pe biata fată isbindu-o de toți teologii.

Avea însă atîta omenie de își ținea capul în ceafă, ca să nu frigă cu țigara nasul fetei.

(Grumaz încă o dansă amar pe o — cum zice ei — gască. Ajunsesse chiar lângă oaltă ambii doctori și făcându-și semn cu ochii isbiră năcăjitele găște de oaltă).

Gurgoi (rîzînd teribil): Ah pardon! pardon domnișoară! (O smănăcește de altă parte și trone cu ea de o biată babă, care se sculase să-și mai întindă cele picioare. Mai târziu apoi o lăsă în mijlocul sălii. Și sîrmana fată ca cel-ce să scoală dintr'un morbid mortal vine clătînându-se, cade lângă mine pe bancă, sughiță adînc și-și acopere fața cu eventualul).

Eu (cu adevărată compătimire): Ți-e rău, Trezucă?

Treza (cu voce slabă): Ba... Numai domnul acela să nu fie dansat așa sălbatec! (Trecu o oră în apropierea noastră sta un tîner îmbrăcat foarte elegant).

În toată aparența lui era o nobleță și inteligență neobișnuită, și să purta față de toți cu atîta înțetă, încât eram surprinsă. Se vorbea, că e German, anume Dr. Bein, fiul unui banchier avut din Viena, și că ar fi venit la petrecere cu un teolog, amic al seu.

El privi la Treza mai de multe-ori; își trase mînușile sus și veni la ea — de sine se înțelege, că nu cu pălăria pe cap.

Dr. Bein (făcînd un compliment adînc): Pardon, domnișoară, poate vă conturb! sînt Bein. (Ea îi întinde mîna. El cu respect): Să am onoare la vals. (Să duc).

(El o joacă neted și cu o eleganță extraordinară, apoi o conduce la loc, și mulțumește și stă lângă ea câteva momente).

Treza (privindu-l cu grațitudine și arătînd pe bancă locul gol de-alături ei): Nu ai voe să cetai loc?

Dr. Bein (voios): Küsse die Hand. Mulțam frumos! Cu plăcere (șede lângă ea).

(Să apropie de ei amicul lui Bein, teologul Poppa).

Poppa (cătră Treza): Sărut mînilor, domnișoară Treză! (privind la Bein). Vai, de mult caut pe Neamțul acesta!!

Treza: E German, și ce frumos vorbește românește!

Dr. Bein: Am locuit cîteva ani în București, (cătră Poppa): cu ce-ți pot servi amice?

Poppa: Te-am căutat numai să ved cum îți petreci. Nu cumva să-ți pară rău că ai venit aici!

A doua-oară, domnul Moța n'a înțeles bine (ba pare-că nici n'a c e t i t bine) pasagiul citat din broșura lui Slavici, deși d-sa era cel ce o imprăștiu la timpul său în toate părțile, căci altfel n'ar fi putut crede, că dl Slavici face aluziune la dînsul când scrie: „banii se aflau în mâinile altei persoane, dela care guvernul maghiar nu poate (le ar) nu n'are... R. „Triu.“ să secească nimic—“.

Numai dacă dl Slavici ar fi scris: „...dela care guvernul unguresc n'are ce să secească...“ ar putea ca acea „altă persoană“ să fi fost domnul Moța. Dar Slavici scrie altcum...

Celelalte declarațiuni ale dlui Moța le luăm la cunoștință.

Chestiunea română — în Roma.

Conferența domnului Roberto Fava.

— Raport special al „Tribunei“ —

Roma, 2 Septembrie n.

(Urmare.)

În seria revoluțiilor, făcute de Români, au rămas celebre în istorie, cea dela 1437, cea întemplată la 1514, sub conducerea Ștefanului Doja și cea de sub capitanatul lui Horia, Cloșca și Crișan, la 1784.

Toți acești capi ai revoluțiilor au fost supuși la cele mai oribile torturi. Conducătorului celei dela 1437 i s-au tăiat picioarele de viu, Doja a fost pus pe un drug de fer înțesat la foc, pe cap i s-a pus o coroană de fer asemenea roșii la foc și cu mari clește arse în jerică i s-a tras carnea de pe oase, ca să o dea mănecare companiilor săi, cari câteva zile au fost lăsați să flămânzească.

Dar în van s'au aplicat cele mai crude supliții. Nici torturile, nici ferul ars, nici roata, nici cleștele înțesate în jerică, nici aspectul drumurilor acoperite de cadavre n'au intimidat pe Români nici nu i-au făcut să devieze un pas măcar dela calea propusurilor lor, de a muri mai bine, decât a renunța la drepturile lor.

Din inima lui Horia îngropată sub roata de supliciul a răscălit de nou și s'a înălțat și mai sus și mai splendid idealul Românilor.

Prigoanile de o parte, luptele de revindicare de cealaltă parte, durau încă și la 1848. A izbucnit faimoasa revoluție condusă de Kossuth; Români asemenea celorlalte naționalități amenințate de maghiarism, s'au dat pe partea Împăratului.

Evenimentele, cari au urmat, sînt cu mult mai cunoscute, decât ca să fie lipsă a le mai aminti.

Sînt însă unii, cari fac imputare Românilor, pentru-ce au atacat ei revoluția maghiară dela 1848.

Nimic mai injust, decât această imputare, dacă considerăm faptele fără patimă.

Noi prea ștutem obiceiul a nu vedea în Maghiari altceva, decât viziunea poetică fantastică ce a creat-o în jurul lor legenda: o națiune impresurată de o splendită aureolă de generositate, insufletită de tot ce e frumos și nobil și gata a-și versa propriul său sânge pentru triumful sublimeleor ideale de independență și libertate.

Dr. Bein: Din contră sînt încântat de petrecerea aceasta — vreau să zic de damele frumoase ce se află aici.

Poppa (glumind): Așa? Știut-am eu că le place la Nemți de Române; Chiar eu am auzit până a zis un Șvab cătră o țerancă de-a noastre:

Tu rumună ade muna,

Place la mine rumună!

(Serios cătră amîndoi). Mă rog de iertare, nu vreau să vă fiu și mai încolo peste mână! (face compliment. Să duce).

(Se întoarce la cuadrilul. Treza aplaudindu-se la o parte îi cade roza de pe piept. Bein o ridică întinzându o Trezei. Ea o ia. Într-acest moment se atinge mîna ei neagră și dură de-a lui mîna fină și albă ca zăpada. El privește cu admirație la acea mică mîna neagră și brăzdată de lucru.

Treza (observînd diferența aceasta. Cam confusă): Ce dans o să fie acesta?

Dr. Bein: Cuadrilul al doilea. Sau mai bine zis: cuadrilul amoroșilor!

Treza: Așa?! (surizînd): Ai fost tîndva amoroșat?

Dr. Bein (privind adînc în ochii ei mari și negri): Da. Și chiar în momentul acesta sînt. (Să scoală făcînd Trezei un compliment). Să am onoare la cuadrilul al doilea! (Să duc).

Destul!

Sănătate bună.

O găscă.

Dar' legende sînt legende și istoria e istorie. Și cînd noi vedem pe domni Maghiari că d-consideră și neagă pentru alții același principiu de naționalitate, pentru care ei înșiși au luptat atîta și cu o energie așa de admirabilă și că ei aplică duplă în contra naționalităților supuse cu forța hegemoniei lor toate torturile, pe cari ei (Maghiarii) lo-au suferit din partea absolutismului austriac, atunci realitatea se impune pe lângă toate atracțiunile și coloriturile legendei.

Ce au voit Maghiarii, cînd au înscenat faimoasa lor revoluție?

Scopul lor era dublu: de a recăștiga și a câștiga. Maghiarii voiau de o parte să-și revendice drepturile la independența lor națională și în punctul acesta e într-adevăr justă și legitimă admirațiunea, simpatia și entuziasmul ce li s'a arătat din partea tuturor popoarelor civilizate; dar' de altă parte ei voiau să subjuge toate celelalte naționalități dîn Ungaria, un scop, spre care și astăzi tind cu sîlbaticile lor sisteme de opresiune. Cu alte cuvinte ei voiau pentru sine întregă Ungaria și Transilvania și voiau nimicirea a tot ce nu-i maghiar. Voiau nici mai mult nici mai puțin, decât desfacerea Ungariei de cătră Austria și extirparea sau contopirea în maghiarism a tuturor celorlalte naționalități, cari fac parte cu ei din regatul Sfîntului Ștefan. Astfel cuvîntul revoluționar al Maghiarilor e tot același cu încercările pătinoase a tuturor tiranilor și el perde astfel orice drept de simpatie din partea celor cari nutresc un cult pentru adevărată libertate.

Acesta fiind scopul dorit de Maghiari, e natural dacă Români, Croați, Sîrbi, Slovaci, cari toți țîn la propria lor independență națională, au prins armele în contra Maghiarilor, pentru-ca aceștia să nu reușească a se face călîii lor... Fiind vorba de despotism și de despotism, ei au preferat despotismul austriac mai puțin dur și mai puțin periculos, despotismului maghiar, care nu cunoaște nici margini, nici echitate, nici umanitate.

Apoi ori-cît de rău ar fi fost și pentru Români sistemul absolutistic al Austriei, totuși sub acest regim ei puteau trimite deputați în parlament, puteau deschide școli, întemeia asociațiuni și institute de cultură națională, ceea-ce astăzi e făcut imposibil din partea pseudo-constituționalismului maghiar.

Sub absolutismul austriac nici nu se vorbea încă despre atari instituțiuni, pe cari le-au întemeiat mai tîrziu Maghiarii pentru a despoia pe Români de naționalitatea lor, reușind cum sînt: Kulturregiet, adică reuniune de maghiarizare, Kisdodov sau asile pentru maghiarizarea copiilor și alte de asemenea. În sfîrșit sub absolutism nu știu dacă vre-un jurnalist român a fost întemnițat, pe cînd astăzi un Român, care se dedică carierii de jurnalist nu-i sigur despre altceva, decât că în scurtă vreme are să ajungă în temniță.

Deci pentru-ce să fi trebuit Români să facă cauză comună cu aceia cari doriau a-i suprima sau, neputîndu-i suprima, a-i persecuta spre a-și ajunge cu timpul scopul.

Dacă Maghiarii în revoluțiunea lor ar fi fost sinceri și leali cu strigătul: „război Austriei, libertate popoarelor opresate ale Austriei“, de sigur lucrurile s'ar fi petrecut altfel.

Închizînd această parentesă, să reluăm firul evenimentelor și să vedem în Blaj, simpatul orașel din Transilvania, zina de 15 Maiu 1848. Pe un șes vast, care s'a numit după aceea *Cîmpul libertății*, Români sînt întruniți în număr de peste 40.000 și ei votează o adresă cătră Împăratul, care e o probă solemnă despre maturitatea politică și iubirea lor de libertate și care rămîne ca și o cartă fundamentală a revendicărilor române, pentru-că punctele principale ale acesteia formează și astăzi bazele acțiunii naționale a poporului român din monarchia austro-ungară. În aceasta se cerea mai pe sus de toate recunoașterea națiunii române ca națiune constituțională, libertatea individuală și industrială, suprimarea termenilor injurioși pentru Români, cari se cuprind în corpul legilor și ca nici o discuțiune și nici o deliberațiune să nu se facă cu privire la uniunea Transilvaniei cu Ungaria, pînă-cînd națiunea română nu va fi reprezentată, cum se cuvine, în dietă.

Dar' aceste cereri au fost în mod dur respinse de Maghiari, cari au răspuns cu aceea, că au ridicat la margine de drumuri și în piețe furci, pe cari cu litere mari era pusă inscripțiunea: „Uniune ori moarte“. Se convoacă dieta Transilvaniei compusă din 30 de membri, dintre cari mai mult decât 1/10 erau Maghiari se votară încorporarea Transilvaniei la Ungaria contra tuturor protestelor vii ale Românilor.

La 1851 la intervenirea eminentului patriot Dr. Ioan Rațiu — care și astăzi luptă în fruntea comitetului național român din Transilvania cu o neînvinsă energie pentru revendicarea drepturilor poporului său — și a altor căiva patrioți, între cari Metropolitul Sălaj, Români au obținut dela Împăratul pu-

blicarea unei patente, prin care principatul Transilvaniei i se redă dieta sa locală.

Această dietă s'a deschis la 15 Iunie 1853 și a votat o lege care constituia toate drepturile Românilor, lege care a fost promulgată de Împăratul. Dar' numai puțin timp au putut Români să se bucure de egalitatea drepturilor căștigată atunci. La 1865 situația imperiului habsburgic era plină de primejdii; se presimțea războiul cu Germania. Maghiarii au profitat de ocaziune și au reușit a face ca coroana să convoace o dietă feudală în Cluj cu chemarea de a revizui uniunea Transilvaniei cu Ungaria, cum se zicea în rescriptul Împăratesc. Dieta aceasta compusă și de astă-dată exclusiv mai numai din Maghiari, proclamă de validă uniunea votată la 1848 și astfel sîrmana Transilvania ajunsese în contra voinței sale exprese în gura nesațiosului maghiarism.

(Va urma.)

Cronică politică.

Proclamația Armenilor.

Reproducem, precum urmează, textul întreg al proclamațiunii prezentate ambasadorilor puterilor străine în Constantinopol de cătră comitetul central din acest oraș al reuniunilor revoluționare armenesti, comitet cu numele de *Dașnac Tzeturum* Bătă cum sună:

„Întotdeauna am ridicat protest înaintea Europei contra tiraniei turcești, dar' protestațiunile noastre legitime au fost respinse în mod sistematic. Sultanul Abdul Hamid ne-a răspuns printr'o răsunare sângeroasă. Europa nu numai că n'a oprit în loc mîna călîului, ci încă ne-a impus rezervă în mod imprudent. Am fost huliți refuzîndu-ne drepturile noastre ca oameni, am fost atinși de moarte în demnitatea noastră națională, făcîndu-se sforțări a năbuși strigătele noastre de protestare în propriul nostru sânge. La pretensiunile noastre pecetluite prin sângele nostru, se adaugă acum ideea sîntitei răsunări, care se ridică înaintea ochilor nostri ca o stație în întunecare.

„Forța primează dreptul!“ ne zice Europa prin nepăsarea-i ucigătoare de oameni, ear' noi cei slabi, spoliați de drepturile noastre omenești, ne vedem siliți, a ne îndrepta cătră știință, spre a căuta în ea ori-ce mijloc întru a scutura jugul rușinos al Sultanului. Nu mai putem răbda mai departe. Timpul jocurilor diplomatice a trecut. Sângele vărsat a 100.000 martiri ne dă dreptul să cerem libertate. Și în ciuda tuturor celor-ce ni-se insinuă din partea dușmanilor nostri, n'am cerut și nu cerem decât ceea-ce avem strict lipsă, anume:

1. Numirea pentru Armenia a unui comisar suprem de origine și naționalitate europeană, ales de cătră cele șase puteri mari.
2. Valii, mutesarifii și kaimakamii, să fie numiți prin acest comisar suprem și de cătră Sultanul.
3. Miliția, gendarmeria și poliția vor fi întocmite din populația indigenă și puse sub comanda ofițerilor europeni.
4. Reforme în justiție după sistemul european.
5. Libertate absolută de religieune, de învecinătate și de presă.
6. Trei părți din patru ale veniturilor țerii vor fi folosite pentru trebuințele locale.
7. Ștergerea tuturor restanțelor de dări.
8. Scutirea de dare timp de cinci ani, ear' în cei mai de aproape cinci ani, dările de plătit guvernului sultanesc să se folosească întru despăgubirea perderilor căsunate prin ultimele turburări.
9. Să fie imediat înapoiate bunurile răpite cu forța fostilor lor proprietari.
10. Re-întoarcerea slobodă a emigranților armeni.
11. Amneștie generală pentru Armenii osîndiți pentru delict și crime politice.
12. Numirea pe un timp nedeterminat a unei comisii europene, care i-ar avea sediul într-unul din orașele Armeniei și ar priveghiia aducerea la îndeplinire a articolelor suspomeniți.

Aceștia sînt pretensiunile noastre. Nu ne vom da tîlături dinaintea nici unei fel de jerie, spre a ajunge la țînta noastră. De acum înainte ne considerăm desbrăcați de ori-ce responsabilitate. Deplăngem din capul lucrului peirea tuturor acelor, cari, străini ori indigeni fiind, vor căde în mod fatal jertfa răsculării generale. Îi deplăngem, dar' față cu nenorocirea generală *jalea omului singuratic n'are rost*. Vom muri, o știm binecutoții, dar' dorul de revoluție, care a pîtruns în mîduva națiunii armenesti, va fi pentru Sultani o amenințare continuă pînă atunci, pînă-cînd nu ne vom dobîndi drepturile noastre, cătră vreme va trăi măcar un singur Armean pe lume“.

Pare-că nu este departe vremea, cînd și popoarele nemaghiare se vor vedea silită să se gîndească la asemenea proclamațiuni contra ideii de stat național maghiar.

Concesiunile la Cretensi.

Următoarele sînt, în esență, concesiunile acordate Cretensinilor, eșite din intervenția puterilor:

1. Sultanul numește un guvernor creștin pe restimp de cini ani, cu consimțirea puterilor.
2. Guvernorul general are dreptul de „veto“ privitor la legile votate de cătră adunarea națională. Cu excepția schimbărilor în constituție, care sînt supuse sancțiunii împărațului, legile se vor considera ca întărite două luni după primirea lor.
3. În cas de s'ar ivi turburări pe insulă, guvernorul general poate dispune de trupele turcești, cari de altfel vor sta în garisoanele lor obicnuite.
4. Guvernorul general numește pe funcționarii subalterni; ear' cei superiori vor fi numiți de Sultani.
5. Două treimi din funcțiunile publice au să fie ocupate cu creștini, și o treime prin mohamedani.
6. Alegerea în adunarea națională (dietă) se face din doi în doi ani; ear' cel puțin la doi ani odată se ține o sesiune. (Urmează amănunte despre competența adunării).
8. Folosirea jumătății veniturilor vamale pentru insulă...
9. O comisiune specială, din care vor face parte și ofițeri europeni, va reorganiza gendarmeria.
10. O comisiune specială, la care vor lua parte și juriști străini, va reorganiza justiția...
13. Dieta (adunarea națională) se va întruni în șese luni după sancționarea acestor concesiuni.... Într-aceea guvernorul general, în conșlegere cu consiliul administrativ, va edita ordonanțe întru aducerea la îndeplinire a acestor dispozițiuni.
14. *Puterile iau garanția pentru aducerea la îndeplinire a concesiunilor de mai sus.*

Pe semne vor ajunge și popoarele nemaghiare acolo, că puterile străine vor trebui să le garanteze existența.

Din parlamentul maghiar.

— Sedința dela 10 August n. —

Aceiași apatie caracteristică pentru entuziasmul „millenar“ a stăpînit și sedința aceasta. Deputați prezenți tot atît de puțini ce și ieri, seriozitate și aprofundime și mai puțină.

La ordinea zilei e continuarea debaterii asupra proiectului despre procedura criminală. Se pertractează cu aceeași „patriotică“ celeritate ca și în sedința trecută 88-ii 141—349.

Sedința proximă măne la 10 ore a. m. O notă caracteristică: Un ziar oficios maghiar din 10 Septembrie n. are următoarea admoziție la adresa spaticilor „millenariști“ liberali:

Membrii *partidului liberal* sînt rugați, a participa permanent și în număr cît mai mare la sedințele parlamentare (?)“

Înșelătorie oficioasă maghiară.

München, 8 Sept. n.

Sub titlul acesta publică „Alldeutsche Blätter“ în numărul cel mai nou un articol foarte interesant. Este demn de admirat — zice numita foie — cît s'ocupa Maghiarii cu ocaziunea jubileului lor de o mie de ani, de a bate tamtumul și a arunca Europei nășip în ochi. În vederea acestui scop, abuzează de limba germană, atît în presă, cît și prin broșuri. Între acestea a apărut în timpul din urmă un op intitulat: „Der tausend jährige ungarische Staat und sein Volk, im Auftrage des... Handelsministers... redigiert von Dr. Jos f von Jekelfalussy, Director des Königl. ungarischen statistischen Bureau, u. s. w.“. Budapest, 1896. Pentru a vedea în ce spirit e scris opul acesta, raportorul foi germane cită-ază următoarele:

„În aureola gloriei de 1000 de ani apare națiunea ungăr înaintea lumii civilizate (de ce tocmai înaintea acesteia? Nota raportorului germ.). Scopul acestui op este: a descrie, ce a prestat națiunea maghiară în decursul secolelor furtunoase, ce chemare a îndeplinit ea în familia popoarelor din Europa (care e aceea? Nota rap. germ.) și în fine ce e civilizațiune spirituală și materială e provăzută (într-adevăr? Rap. germ.) acum, cînd pășeste în a doua mie de ani. Aceasta dă o iconă despre geniul politic (! Rap. germ.) al națiunii etc.“

Foia germană observă, că în tot opul în loc de cuvîntul „Magyaren“ este întrebunțat cuvîntul „Ungarn“, chiar și atunci, cînd nu este vorba de statul ungăr, ci de poporul maghiar în contrast cu celelalte popoare din Ungaria. Dar' acesta e lucru de toate zilele. Mult mai interesant este faptul, că autorii opului, 26 la număr, s'au contrazic foarte

adese ori, chiar și cînd s'ocupa cu ideea fundamentală a opului. Această măreață idee este afirmațiunea, că printr'o lege de stat se poate face din mai multe popoare o națiune solidară. Că aceasta este un nou sens — zice raportorul — nu-i alterează de loc pe domni Maghiari, cari după-cum e cunoscut au o logică proprie. Aici raportorul face o asemănare cu confederațiunea helvețiană. — E de notat, că între cei 26 de autori, cei mai mulți sînt Jidani și scrierea nu e decît un op de reclamă.

Între altele s'ocupa cu opul millenarilor: „Fiecare națiune consideră limba sa materă de fala și comora națională“. Foia germană zice la acestea: Pentru-ce s'ocupa și desvolte simțul de naționalitate pe lângă limba maternă și locuitorii nemți, români și slovaci din Ungaria. Mari elogii aduce opul de reclamă renegaților, cînd zice, că „Maghiarii nu sînt exclusivi, ci ei primesc pe cei mai buni de altă națiune“. Raportorul zice: „Nu-ți vine să crezi ochilor, cînd cești, ce minciuni scornește oficiile ungurești“. Spre exemplu în opul citat se zice: „Pe Maghiari i-a caracterizat întotdeauna o toleranță foarte mare față de popoarele de altă limbă“ și că „cu puterea ei n'au maghiarizat nici-odată“. — Aici s'potrivește de minune proverbul: „qui s'accuse, s'accuse“.

Unde e vorba despre numărul Maghiarilor față de numărul celorlalte naționalități opul millenar mistifică lucrurile, comparînd numărul Maghiarilor nu cu numărul tuturor celorlalte națiuni din Ungaria la oaltă, ci cu numărul cîte unei singurate naționalități. Mai departe opul de reclamă s'ocupa cu Jidanii maghiarizați, zicînd, că pe aceștia numai religieuna îi deosebește de adevărații Maghiari. Nerușinați autori s'folosesc chiar și de sofisme, ca de exemplu: „Naționalitatea și limba maternă e drept, că nu conad întru toate, dar' sînt foarte aproape“.

Foia germană taxează poica de maghiarizare de o politică sinucizătoare. Despre cultura maghiară zice, că aceasta nu este o cultură autonomă maghiară. Articolul s'încheie cu envinele: „Alipire la Rusia sau Germania! Al treilea chip de mîntuire pentru Maghiari nu există“.

Făloșii de millenari trebuie să vină odată la convingerea, că astăzi nu mai poți îmbăta lumea cu apă rece. Minciunile și scoriturile se descoper. Broșurile lor urmate de comentare așa de perfecte, ca și aceasta, despre care am vorbit, au efect contrar și servesc numai spre compromiterea lor proprie.

Dinu.

Aduceri aminte.

— Răspuns calomniatorilor mei. —

Sibiu, 9 Septembrie n.

(Antecedentele preținsei îndulciri).

Măior — numele presupus al calomniatorului meu — și-a numit articolul, prin care a făcut atacul asupra mea: „o mică aducere aminte“. În apărare nu voiu să recurg deocamdată nici eu, decât tot numai la aduceri aminte. O s'îmi revoc în memorie cîteva momente mai însemnate din anii mei de student universitar, și o s'le readuc înaintea publicului cîteva fapte ale tinerimii universitare, la s'virșirea căror m'î-am avut și eu partea, ce-mi se impunea.

Aș fi dorit, ca în alte condițiuni, între alte împregiurări și cu alt scop să fac, mai tîrziu, aceste aduceri aminte, mie așa de scumpe, și pentru mișcarea națională din ultimii ani nu fără importanță. Dar', dacă sînt atacat acum în cele mai scumpe ale mele, în sentimentele mele naționale, tocmai cu provocare la trecutul meu apropiat, la anii mei de student universitar, trebuie să rechem am suvenirile de atunci, ca să mărturisească ele înaintea forului opiniiuni publice neprecupate.

Trebuie să o fac aceasta cu atît mai virtos, că faptul ce mă preocupă în primul rînd, faptul cu pretinsa „îndulcire“ este în legătură cu altul, care s'a întemplat mai înainte.

* * *

Absolvînd teologia la universitatea din Budapesta, ca elev al seminarului central de acolo, în toamna anului 1892 m'am dus la Graz, ascultînd acolo la facultatea filosofică. Încă în prima zi am făcut cunoștința dlui Aurel C. Popovici, al cărui nume, tocmai pe atunci se ridicase, în urma *Replicii* la o înălțime deosebită, înaintea tuturor Românilor.

Dela primul moment am rămas adînc impresionat de acest tînr bărbat, al cărui nume era ca și într'o aureolă înaintea mea.

Aurel C. Popovici, după puține conveniri m'î-a deschis ca și o nouă lume, punîndu-mă în perfect curent cu situația noastră politică și arătîndu-mi un întreg plan de acțiune pentru a duce înaintea cauza națională. Prin comentarii asupra tuturor evenimentelor,

din comună, ar fi rămas oaspeții flămânzi pe

ștergerea pedepsei cu moarte. În motivare

cand Armenii se tem de noue macturi.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe
acțiuni: V. M. Dressnandt.

...când înmormânta se tem de noua materială.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Balteș**.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe
acțiuni: **V. M. Dressnandt**.

E un ce cunoscut, că toți articii pentru îngrijirea rațională a părului, a gurii, a dinților, a teintului etc., mai departe toate săpunurile medicale și cosmetice pentru toaletă, precum și parfumiurile și toți articii ce tale în ramul acesta se pot cumpăra mai bine și mai avantajos numai în vânzătorii (pravălii) speciale. [1960] 7—10

Acolo se poate afla depozitul cel mai bogat.

Nu se poate afla aici nici o marfă răncedă, aruncată sau chiar rea, pentru-că prin marea circulație neconținut vin numai articii proaspeți.

Cel mai ieftin izvor de cumpărate acolo, pentru-că prin comanda directă din fabricile cele mai mari și mai renumite din și afară de țară, în vânzare vine numai marfă esită din mâna unor oameni cu acuratețe și pricepători în aceasta.

Ori-cărei întrebări în respectul acesta i-se va da răspuns grabnic și gratuit.

I. Vânzătorie specială: Sibiu, Parfumeria Meltzer, Str. Cîsnădiei, (Palatul Comandei de corp).

Zilnic în legătură cu posta; chiar și cele mai mărunt comisi se vor îndeplini conștient și sub discreție cât se poate de grabnic.

Daniel Meltzer jun.,

Fabrică de mărfuri de uns, de săpun și de toalete (înființată la 1848), Sibiu, strada Gușteriții nr. 25.

Pravălia asociațiunii de consum

(Strada principală). în Faget. (Casele proprii).

Capital social 25.000 fl.

Se atrage deosebită luare aminte a onoratului public românesc, asupra pravăliei noastre, bogat provăzută cu tot felul de mărfuri și anume:

Băcănie.

Făina dela cele mai renumite mori din Bănat de toți numerii; zahăr, I Rafin, cafea orz, vrez, candituri, petrolu american, ape minerale, și tot felul de articoli trebuincioși pentru hrană. Prețuri ieftine, marfă totdeauna proaspătă și serviciu strict solid.

FERĂRIE.

Asortat cu tot felul de recușite economice trebuincioase pentru casă și câmp. fere de plug, sape, fireze, lanțuri, vase pentru fert, cuie de drot și de fer, roasă cu garanție de oțel, penți și drugi de fer, lampe și tot felul de lumini de stearin și de cîră și senu, trebuincioase pentru casă și biserici etc.

Manufactură.

Tot felul de pânzuri (de Siegl), zephiruri albe și colorate, bumbaceluri, damast pentru brodat, mătăsuri surah, mervilj și chiné, stofe pentru toalete și bluze, satan france, cretoane voile, stofe pentru economi și econoame. Delenuri pentru toalete și bluze (Pour Delen), perdele, țepeturi. Stafuriri pentru mirese, poploane de vară și cu vatta de Rouge, creton cachemir și saten. Bambac pentru țesut, urzit, stricănit și brodat. Ață de cusut și croșetat.

Confecțiune.

Vestimente (haine) bărbătești gata și pentru copii, păpuși bărbătești, femeiești și de copii. Palării de domoi, dame și copii. Toalete de dame se primesc a le efectua gata, de stofă delen și saten.

GALANTERII.

Portmone, tabace și visitie, parfém, poudou brillantin de fabricat francez. Ace de păr (Schiltkrot), oglinzi etc.

LIBRĂRIE.

Tot felul de hârtie recușite de scris, cerneală, caiete de scris, tablă și cărți pentru școală etc.

Celarul (Podrum).

Vinurile cele mai bune din Ardeal, vechi și nouă, albe și roșii, rachiu de prune și drojii, bere de Steibruch albă și neagră, diferite lique-uri, cognac etc.

Măcelărie.

În toată ziua carne proaspătă de vită, porc, vițel, miel și berbec, untură, unsoare, slănină grossă și subțire, cârnățarie și șoană afumată etc.

Vânzarea se face în mic și mare.

Negutătorilor li-se dau mărfurile trebuincioase cu condițiuni foarte ușoare și prețuri de tot moderate.

[1632] 13—28

Diracțiunea.

La firma Franz Werich, Prossnitz (Moravia)

se primesc pe lângă proviziune înaltă

representanți destoinici

la vânzarea de oleuri și esențe eterice.

[1964] 6—10

Un tinăr,

absolut de 6 clase gimn., modest, sănătos și din familie bună, află aplicare ca

[2030] 2—3

„practicant”,

în apotecă subscrisului.

Reflecții se se prezente în persoană.

D. Banciu,

Seliște, comitatul Sibiu.

Sensational! Fără concurență!

NICI UN GUMMI PARISIAN

sau altfel de specialități

nu mai sînt de lipsă!

În toate statele civilizate e protegit prin lege, recomandat de medici, perfect sigur și nestrucăcios [1967] 4—10

numai procurare simplă.

Agentura generală dela

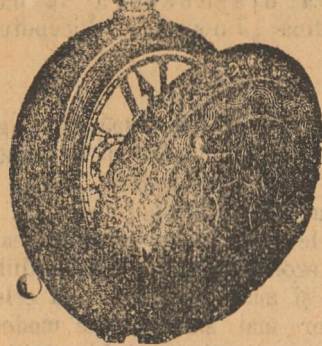
Ursprung & Comp.,

Viena, IX., Müllnergasse nr. 3.

„Reforma”,

orolog u de buzunar, remontoir, din goldin, întrece toate cele de până acum.

4.6 1.6

[1966] 5—5

Mechanism de precizie foarte fine. Garanție în scris pe 3 ani pentru mersul exact. Construcția e-a mai nouă. Reparaturile sînt cu totul exchise. Cufioare cu 3 mantale luxos ciselate din veritabil goldin. Rămâne și după 20 ani ca aurul veritabil. Prețul numai fl. 6, inclusiv ciselatul și etui de piele. Lanțuri de clas, acomodate din goldin veritabil, faconul cel mai nou, lițerează pe lângă rambursă depoul central

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse 12.

Se capătă pretutindeni. - 1/2 Chilo 25 cr.

Ce e a lui Kathreiner cafeaua de malta Kneipp?

Aceasta e o cafea adevărată pentru familie și sănătate, care prin modul de fabricație a lui Kathreiner are plăcutul gust de cafea de boane și numai prin aceasta, fără de celelalte avantajii, se deosebește această cafea de malta de toate celelalte produse.

Cafeaua - Kathreiner este cel mai gustos, sănătos și ieftin surrogat la cafeaua de boane. E un produs curat al naturii în boane întregi și se usează cu mare avantaj în locul celei măcinate,

în locul acelor surrogate pentru cafea, cari sunt pentru publicul cumpărător necontrolabile, și cari prin cercetări oficiale sau dovedite adevărate de falsificate prin adausuri străine. Începînd cu o terțialitate, se pôte amesteca mai tîrziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, și astfel pe lângă efectul neprețuit asupra sănătății, dobîndești și un câștig în fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei mai renumiți medici și zilnic se dovedește ca un bun mijloc de consumat în institute publice și în sute de mii de familii. Și pură, adică fără adaus de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum și cel mai sănătos, ușor de consumat și totodată o beutură gustosă.

Nici o gospodină conșciențioasă sau mamă, nici un iubitor de cafea în genere, se nu întărie, ca pentru propria sănătate să se folosească de cafeaua de malta Kneipp. Numai se fie cu luare aminte la netrebnicele imitațiuni, prin cari publicul mereu este expus înșelăciunii și se considere la cumpărare marca de pe pachetele originale albe cu numele

Kathreiner!

Precauțiune! În interesul propriu nu lăsați să se fiți momiți! Veritabilul „Kathreiner” nu poate și nu-l permis să se vîndă cumpenit, sau în altfel de pachetăgiu

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea efecă și plăcută mai ales: la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc. [1739] 39—100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Segesváry és társai, Déva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-a dreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Hâromszék). Bodok. (Transilvania).

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[808] 56—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobiliile etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătită:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se arăcă la **960.343 fl. 42 cr.**

Prospecte și formulare se dau gratis.

Declarații se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cîsnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressenandt.

Fabrică de casse.

Am onorul a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am mărit atelierul meu și am arangiat o fabrică de casse.

Spre încredințare, că furnizez numai marfă bună și frumoasă, servească împregiurarea, că vînd casse fabricate exclusiv numai de mine, și stă în voea fiecărui a se convinge cu privilegiul comandelor în atelier despre bunătatea materialului și conșciențiositatea executării.

Încredințînd p. t. publicul pe deplin, că atât la cassele nouă cât și la reparaturi și deschideri voui face cele mai ieftine prețuri și voui executa în cel mai conșciențios mod toate comandelă, semnez în speranța unei clientele binevoitoare [950] 21—

cu distinsă stimă

Gustav Moess,

strada Poplăci-mare Nr. 8.

Comunelor bisericesti și politice li-se acordaă și plătită în rate.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall